

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 363

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 24 aprilie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
401.	— Hotărâre privind instituirea unei scheme de ajutor <i>de minimis</i> pentru susținerea crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița pentru anul 2025..... 2–9
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
150.	— Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 7/2024 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei de verificare a cererilor pentru emiterea acordului pentru punerea în liberă circulație și utilizarea în/pe teritoriul României a produselor agricole cu origine din Ucraina..... 10–11
595/3.768.	— Ordin al ministrului sănătății și al ministrului educației și cercetării privind completarea anexei la Ordinul ministrului sănătății și al ministrului educației nr. 3.393/6.495/2023 pentru aprobarea Metodologiei de desfășurare a probelor examenului de obținere a titlului de medic, medic stomatolog și farmacist specialist 11
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 35 din 10 februarie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 12–16	

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind instituirea unei scheme de ajutor *de minimis* pentru susținerea crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița pentru anul 2025

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 1.408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/3.118 al Comisiei din 10 decembrie 2024, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Prin prezenta hotărâre se instituie o schemă de ajutor *de minimis* pentru susținerea crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița, pentru anul 2025, denumită în continuare *schema de ajutor de minimis*, derulată prin Programul de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița, denumit în continuare *Program*, în condițiile stabilite prin Regulamentul (UE) nr. 1.408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/3.118 al Comisiei din 10 decembrie 2024, denumit în continuare *Regulamentul de minimis în sectorul agricol*.

(2) Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) din Regulamentul *de minimis* în sectorul agricol, schema de ajutor *de minimis* este exceptată de la obligația de notificare prevăzută la art. 108 alin. (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

(3) Schema de ajutor *de minimis* reglementată de prezenta hotărâre nu se aplică categoriilor de ajutoare prevăzute la art. 1 alin. (1) din Regulamentul *de minimis* în sectorul agricol.

Art. 2. — (1) Schema de ajutor *de minimis* se aplică pe întreg teritoriul României în anul 2025.

(2) Autoritatea responsabilă cu implementarea schemei de ajutor *de minimis* prevăzută la art. 1 alin. (1) este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, denumit în continuare *MADR*, prin structurile sale teritoriale, respectiv direcțiile pentru agricultură județene și a municipiului București, denumite în continuare *DAJ*.

Art. 3. — În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *ajutor de minimis* — ajutor acordat unei întreprinderi/întreprinderi unice care nu trebuie să depășească 50.000 euro pe durata oricărei perioade de 3 ani, potrivit prevederilor art. 3 alin. (2) din Regulamentul *de minimis* în sectorul agricol;

b) *BND* — Baza națională de date, conform definiției prevăzute la art. 1 pct. 5 din Norma sanitar-veterinară pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor, cervideelor și renilor, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 208/2022, cu modificările și completările ulterioare;

c) *data acordării ajutorului de minimis* — potrivit prevederilor art. 3 alin. (4) din Regulamentul *de minimis* în sectorul agricol, este data publicării de către DAJ, pe site-ul propriu, a notificării cuprinzând beneficiarii sprijinului financiar aferent schemei de ajutor *de minimis* și sumele solicitate de către aceștia, prevăzută la art. 8 alin. (12) din prezenta hotărâre;

d) *întreprindere* — orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modul în care este finanțată;

e) *întreprindere unică* — entitatea definită la art. 2 alin. (2) din Regulamentul *de minimis* în sectorul agricol;

f) *perioada de 3 ani* — se evaluează în mod continuu și se calculează prin raportare la valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate de stat pentru fiecare beneficiar care își desfășoară activitatea în sectorul producției primare de produse agricole în ultimii 3 ani, începând cu anul 2022 până la data acordării prezentului ajutor *de minimis*;

g) *produs* — femelă sau mascul obținut de la scroafele de reproducție din rasele Bazna sau Mangalița definite la lit. h);

h) *scroafă de reproducție din rasele Bazna sau Mangalița* — femelă care este înscrisă în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală, și care a fătat cel puțin o dată;

i) *scrofiță* — femelă obținută de la scroafele de reproducție din rasele Bazna sau Mangalița definite la lit. h), înainte de prima fătare.

Art. 4. — (1) Schema de ajutor *de minimis* se aplică întreprinderilor/întreprinderilor unice care își desfășoară activitatea în sectorul producției primare de produse agricole, astfel cum sunt prevăzute la art. 3 lit. d) și e), care cresc porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița, respectiv:

a) producătorilor agricoli persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, prevăzute la art. 2 lit. g)-i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare;

b) producătorilor agricoli societăți agricole, constituite potrivit prevederilor Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

c) producătorilor agricoli persoane juridice.

(2) Pentru a fi eligibili în cadrul schemei de ajutor *de minimis*, beneficiarii prevăzuți la alin. (1) trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții de eligibilitate:

a) să dețină exploatații înregistrate/autorizate sanitar-veterinar;

b) să dețină scroafe de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița, înscrise în registrul genealogic în secțiunea principală la data depunerii cererii de înscriere identificate și înregistrate în BND;

c) să dețină registrul exploatației, completat și actualizat, în conformitate cu prevederile art. 1 pct. 39 din Norma sanitar-veterinară pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor, cervideelor și renilor, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 208/2022, cu modificările și completările ulterioare;

d) să facă dovada livrării spre comercializare a unui număr de minimum 4 produși/an/scroafă, la o greutate de minimum 8 kg/cap;

e) să identifice și să înregistreze produșii prevăzuți la lit. d), potrivit Normei sanitar-veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor, cervideelor și renilor, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 208/2022, cu modificările și completările ulterioare;

f) să efectueze testul ADN la fiecare scroafă din rasele Bazna și Mangalița și să facă dovada efectuării acestuia printr-un document, potrivit art. 8 alin. (6);

g) să mențină numărul de scroafe cu care s-a înscris în Program, inclusiv prin procedura de înlocuire prevăzută la art. 8 alin. (13), până la data de 28 noiembrie 2025 inclusiv;

h) să nu depășească în sectorul producției primare de produse agricole, prin acordarea prezentului ajutor *de minimis*, echivalentul în lei a 50.000 euro/întreprindere/întreprindere unică pe durata ultimilor 3 ani.

Art. 5. — (1) Sprijinul financiar acordat prin prezenta schemă de ajutor *de minimis* se exprimă sub forma unei subvenții, potrivit art. 3 alin. (6) din Regulamentul *de minimis* în sectorul agricol, și se acordă beneficiarilor prevăzuți la art. 4 alin. (1) care îndeplinesc condițiile de eligibilitate prevăzute la art. 4 alin. (2).

(2) Valoarea ajutorului *de minimis* este de 2.300 lei/scroafă/an.

(3) Valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate unei întreprinderi/întreprinderi unice nu poate depăși suma de 50.000 euro pe durata perioadei de 3 ani, astfel cum este definită la art. 3 lit. f), conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Regulamentul *de minimis* în sectorul agricol.

(4) Cursul de schimb leu-euro este cel din data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al României, Partea I, stabilit de Banca Națională a României.

Art. 6. — Sumele reprezentând ajutoare *de minimis* se plătesc beneficiarilor prevăzuți la art. 4 alin. (1) într-o singură tranșă pentru fiecare scroafă.

Art. 7. — Valoarea totală maximă a schemei de ajutor *de minimis* este de 1.500 mii lei, credite de angajament și credite bugetare, și se asigură din bugetul aprobat MADR pe anul 2025, potrivit Legii bugetului de stat pe anul 2025 nr. 9/2025, la capitolul 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare”, titlul 51 „Transferuri între unități ale administrației publice”, articolul 51.01 „Transferuri curente”, alineatul 51.01.01 „Transferuri către instituții publice”, direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București, care asigură sumele necesare acordării schemei de la capitolul 83.10 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare”, titlul 40 „Subvenții”, articolul 40.15 „Sprijinirea producătorilor agricoli”.

Art. 8. — (1) Beneficiarii prevăzuți la art. 4 alin. (1), care solicită ajutorul *de minimis*, trebuie să depună la DAJ o cerere de înscriere în Program, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1, începând cu data intrării în vigoare a prezentei hotărâri până la data de 31 iulie 2025 inclusiv, însoțită de documentele prevăzute la alin. (5).

(2) La depunerea cererii de înscriere în Program, responsabilii desemnați cu primirea cererilor din cadrul DAJ, în limita informațiilor deținute, au obligația sprijinirii potențialilor beneficiari, în verificarea sumelor primite pe schemele de ajutor *de minimis* în sectorul agricol pe perioada ultimilor 3 ani, conform prevederilor art. 3 lit. f).

(3) Ajutoarele *de minimis* acordate de MADR în ultimii 3 ani sunt cele potrivit Hotărârii Guvernului nr. 365/2020 privind aprobarea schemei „Ajutor *de minimis* pentru aplicarea programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița”, pentru perioada 2020-2022,

precum și a unor măsuri de aplicare a acestora, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 782/2022 privind aprobarea schemei „Ajutor *de minimis* pentru aplicarea programului de susținere a producției de cartof de consum”, în anul 2022, Hotărârii Guvernului nr. 798/2022 pentru aprobarea Programului de susținere a producției de struguri de masă pentru anul 2022, cu modificările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 148/2022 pentru aprobarea Programului de susținere a producției de legume în spații protejate pentru anul 2022, cu modificările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 147/2022 pentru aprobarea schemei „Ajutor *de minimis* pentru aplicarea programului de susținere a producției de usturoi”, precum și pentru stabilirea unor măsuri de verificare și control al acestora în anul 2022, cu modificările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 1.569/2022 privind aprobarea programului de susținere a producției de tomate în spații protejate pentru anul 2023, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 168/2023 privind aprobarea Programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița pentru anul 2023, Hotărârii Guvernului nr. 846/2023 privind aprobarea Programului de susținere a producției de legume cultivate în spații protejate pentru perioada 2023-2024 și pentru modificarea art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 1.569/2022 privind aprobarea programului de susținere a producției de tomate în spații protejate pentru anul 2023, cu modificările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 393/2023 privind aprobarea schemei „Ajutor *de minimis* pentru aplicarea Programului de susținere a producției de usturoi”, precum și pentru stabilirea unor măsuri de verificare și control al acestora, în anul 2023, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 394/2023 privind aprobarea schemei „Ajutor *de minimis* pentru aplicarea Programului de susținere a producției de cartof de consum”, în anul 2023, Hotărârii Guvernului nr. 150/2024 privind aprobarea schemei „Ajutor *de minimis* pentru aplicarea Programului de susținere a producției de cartof de consum”, în anul 2024, cu modificările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 315/2024 privind aprobarea programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița pentru anul 2024, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 1.342/2024 privind aprobarea schemei „Ajutor *de minimis* pentru aplicarea Programului de susținere a producției de legume cultivate în spații protejate”, pentru perioada 2024-2025, cu modificările ulterioare.

(4) Sumele solicitate de către beneficiari pentru scroafele de reproducție din rasele Bazna sau Mangalița și înscrise în cererea prevăzută la alin. (1), împreună cu valoarea cumulată a ajutoarelor *de minimis* acordate pe perioada ultimilor 3 ani, nu trebuie să depășească 50.000 euro.

(5) Cererea prevăzută la alin. (1) este însoțită de următoarele documente:

a) copie a certificatului de înregistrare la Oficiul Național al Registrului Comerțului/a actului în baza căruia își desfășoară activitatea, după caz, a B.I./C.I. al/a solicitantului, împuternicire și o copie a B.I./C.I. al/a reprezentantului legal, după caz;

b) document din care rezultă că exploatarea figurează înregistrată în BND, cu animalele identificate și înregistrate în Sistemul național de identificare și înregistrare a animalelor, eliberat de operatorul Sistemului național de identificare;

c) documentul de înregistrare sanitar-veterinară/autorizația sanitar-veterinară, în copie, după caz;

d) adeverință eliberată de asociația acreditată de Agenția Națională pentru Zootehnie pentru înființarea și menținerea registrului genealogic al rasei, vizată de oficiul județean de zootehnie, prin care se confirmă înscrierea scroafelor/scrofițelor în registrul genealogic al rasei, în secțiunea principală, detaliată pe crotalii, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 2;

e) registrul exploatației completat la zi din care rezultă numărul de scroafe deținute și înscrise în registrul genealogic al rasei, în secțiunea principală, deținute, în copie;

f) dovada existenței unui cont activ de disponibilități în bancă/trezorerie.

(6) Documentul emis în urma efectuării testului ADN pentru fiecare scroafă din rasa Bazna sau Mangalița înscrisă în Program, prevăzut la art. 4 alin. (2) lit. f), se depune până la data de 31 iulie 2025 inclusiv.

(7) Cererea de înscriere în Program prevăzută la alin. (1), precum și documentele prevăzute la alin. (5) și (6) pot fi transmise la DAJ și prin mijloace electronice și/sau poștă/curierat.

(8) Documentele transmise prin mijloace electronice trebuie să fie semnate și datate, iar copiile trebuie să fie certificate „conform cu originalul” de către solicitant.

(9) Prevederile alin. (2) se aplică și în situația depunerii cererilor potrivit alin. (7).

(10) Responsabilii desemnați cu primirea cererilor din cadrul DAJ, înainte de înregistrarea cererii în Registrul unic pentru accesarea Programului, conform modelului din anexa nr. 3, verifică existența tuturor documentelor obligatorii prevăzute la alin. (5) și (6), efectuează corespondența datelor din cerere cu datele din documente și întocmesc un proces-verbal de verificare a documentelor.

(11) După verificarea prevăzută la alin. (10), responsabilii desemnați din cadrul DAJ înregistrează cererea în Registrul unic.

(12) În data de 11 august 2025, DAJ publică pe pagina de internet a instituției Notificarea cuprinzând beneficiarii sprijinului financiar aferent schemei de ajutor *de minimis* și sumele solicitate de către aceștia, potrivit prezentei hotărâri.

(13) În cazul în care, pe perioada de derulare a Programului, se înregistrează ieșiri de scroafe din efectiv, beneficiarul are obligația ca, în termen de 15 zile de la producerea evenimentului, să notifice DAJ și să le înlocuiască cu scroafe și/sau scrofițe în termen de 60 de zile fără a depăși data de 28 noiembrie 2025 inclusiv. În acest caz, beneficiarul prezintă DAJ, în termen de 60 de zile de la ieșirea scroafelor din efectiv, o nouă adeverință, astfel cum este prevăzut la alin. (5) lit. d), eliberată de asociația care deține registrul genealogic al raselor Bazna și Mangalița și vizată de oficiul județean de zootehnie, prin care se adeverește că proprietarul animalelor deține în exploatația cu cod ANSVSA un efectiv de scroafe, înscrise în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală, detaliat pe crotalii.

(14) În situația în care, în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de înscriere prevăzută la alin. (1) și data acordării ajutorului *de minimis* prevăzută la art. 3 lit. c), beneficiarului i se acordă alte ajutoare *de minimis*, acesta are obligația de a notifica DAJ, în vederea verificării încadrării în suma de 50.000 euro prevăzută la art. 3 lit. a).

(15) Beneficiarul aflat în situația prevăzută la alin. (14) face notificarea până la data acordării ajutorului *de minimis* prevăzută la art. 3 lit. c) și modifică cererea de înscriere, dacă suma solicitată inițial împreună cu valoarea cumulată a noilor ajutoare *de minimis* depășesc 50.000 euro.

Art. 9. — (1) Pentru primirea sprijinului financiar prevăzut la art. 5 alin. (2), beneficiarii prevăzuți la art. 4 alin. (1), înregistrați în Registrul unic, după livrarea produșilor obținuți conform prevederilor art. 4 alin. (2) lit. d) de la scroafele eligibile înscrise în cererea de înscriere, depun cereri de plată al căror model este prevăzut în anexa nr. 4, la DAJ, însoțite de copii ale următoarelor documente justificative:

a) facturile emise conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 120/2021 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura

electronică RO e-Factura și factura electronică în România, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea, eliberarea cărții de identitate a vehiculului și certificarea autenticității vehiculelor rutiere în vederea introducerii pe piață, punerii la dispoziție pe piață, înmatriculării sau înregistrării în România, precum și supravegherea pieței pentru acestea, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 139/2022, cu modificările și completările ulterioare/rapoartele fiscale de închidere zilnică din care rezultă datele de identificare ale cumpărătorului și numărul de animale comercializate;

b) avizul de însoțire din care rezultă numărul de produși comercializați, greutatea pe cap de animal comercializat și adresa exploatației cumpărătorului;

c) documentul de mișcare animale vii, potrivit prevederilor Normei sanitar-veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor, cervideelor și renilor, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 208/2022, cu modificările și completările ulterioare;

d) certificatul sanitar-veterinar pentru produșii comercializați;

e) registrul de monte și fătări din care rezultă produșii livrați spre comercializare.

(2) Cererile de plată și documentele justificative prevăzute la alin. (1) se depun până cel târziu la data de 28 noiembrie 2025 inclusiv.

(3) Beneficiarii prevăzuți la art. 4 alin. (1), înregistrați în Registrul unic, pot depune cererile de plată și documentele justificative, prevăzute la alin. (1), la DAJ și/sau prin mijloace electronice și/sau poștă/curierat și dovada comunicării, după caz, potrivit prevederilor art. 183 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) DAJ verifică cererile de plată și documentele justificative prevăzute la alin. (1).

(5) DAJ aprobă sumele aferente reprezentând ajutor *de minimis*, pentru fiecare beneficiar în parte, și se asigură că sumele totale care se acordă beneficiarului se încadrează în plafonul maxim, conform prevederilor art. 5 alin. (3).

Art. 10. — (1) În termen de maximum trei zile lucrătoare de la expirarea termenului de depunere a cererilor de plată, prevăzut la art. 9 alin. (2), DAJ întocmesc și transmit la Direcția generală buget finanțe și fonduri europene din cadrul MADR situația centralizatoare cu beneficiarii eligibili și sumele aferente ajutorului *de minimis* care urmează să fie acordate crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița, pentru anul 2025, conform modelului prevăzut în anexa nr. 5.

(2) În situația în care valoarea totală a sprijinului financiar convenit se încadrează în resursele financiare alocate schemei, prevăzute la art. 7, Direcția generală buget finanțe și fonduri europene din cadrul MADR întocmește situația centralizatoare, în vederea deschiderii creditelor bugetare, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 6, pe care o comunică Ministerului Finanțelor.

(3) Dacă valoarea totală a sprijinului financiar depășește resursele financiare alocate schemei, prevăzute la art. 7, Direcția generală buget finanțe și fonduri europene din cadrul MADR calculează coeficientul de reducere a valorii maxime prevăzute la art. 5 alin. (2), cu încadrarea în bugetul maxim alocat schemei, și îl comunică DAJ, în vederea calculării ajutorului de stat convenit fiecărui beneficiar.

(4) În termen de maximum trei zile lucrătoare de la primirea comunicării prevăzute la alin. (3), DAJ refac situațiile centralizatoare cu sumele necesare reprezentând ajutor *de minimis* pe baza coeficientului de reducere corespunzător, potrivit anexei nr. 5, și le retransmit Direcției generale buget finanțe și fonduri europene din cadrul MADR, pentru întocmirea

situației centralizatoare, în vederea deschiderii creditelor bugetare, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 6, pe care o comunică Ministerului Finanțelor.

(5) După aprobarea de către Ministerul Finanțelor a deschiderii creditelor bugetare, din bugetul MADR se alimentează conturile DAJ.

(6) În termen de maximum 10 zile de la alimentarea conturilor de către ordonatorul principal de credite, DAJ virează sumele cuvenite în conturile beneficiarilor, potrivit prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordinului ministrului finanțelor nr. 1.792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 11. — (1) Registrul unic prevăzut la art. 8 alin. (11), precum și documentația depusă pentru accesarea Programului se păstrează la DAJ pe o perioadă de 10 ani fiscali de la data la care a fost acordat ajutorul *de minimis*.

(2) DAJ, după aplicarea prevederilor art. 10 alin. (6), înscrie în notificarea prevăzută la art. 8 alin. (12) sumele acordate fiecărui beneficiar potrivit prezentei hotărâri.

(3) DAJ efectuează verificarea la fața locului a menținerii numărului de scroafe din cererea de înscriere, până la data de 28 noiembrie 2025 inclusiv.

Art. 12. — Ajutorul *de minimis* acordat în temeiul prezentei hotărâri se cumulează cu orice alte ajutoare *de minimis* acordate în sectorul producției primare de produse agricole.

Art. 13. — (1) În cazul nerespectării prevederilor prezentei hotărâri, beneficiarii schemei de ajutor *de minimis* sunt obligați la restituirea contravalorii sprijinului financiar, la care se adaugă dobânzi și penalități de întârziere de la data încasării acestuia, potrivit prevederilor titlului VII „Colectarea creanțelor fiscale”, capitolul III „Dobânzi, penalități de întârziere și penalități de nedeclarare” din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Sumele reprezentând ajutor *de minimis* necuvenit, prevăzut la alin. (1), reprezintă creanțe bugetare, pentru recuperarea acestora aplicându-se în mod corespunzător modalitățile de stingere prevăzute la art. 22 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare. Procesele-verbale de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, întocmite de către DAJ, prin care se individualizează sumele de recuperat exprimate în moneda națională, constituie titluri de creanță și cuprind elementele actului administrativ-fiscal prevăzute la art. 46 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Titlul de creanță întocmit de către DAJ constituie titlu executoriu la data împlinirii termenului de plată prevăzut în cuprinsul acestuia, în conformitate cu prevederile art. 226 alin. (4) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ individual care i se adresează trebuie să solicite autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, în condițiile și termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Creanțele bugetare principale și accesorii se sting prin plată voluntară, compensare din drepturile la plată viitoare stabilite de către DAJ reprezentând ajutor *de minimis* finanțat de la bugetul de stat sau prin recuperare de către organele fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, prin modalitățile de stingere prevăzute la art. 22 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Titlurile executorii, împreună cu dovada comunicării acestora către debitor, se transmit, în termen de maximum 90 de zile de la data expirării termenului de plată, către organele fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în vederea recuperării creanțelor bugetare, conform dispozițiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Cuantumul creanțelor bugetare accesorii, reprezentate de dobânzi și penalități de întârziere, se calculează de către DAJ care a emis procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

(8) Creanțele bugetare accesorii, reprezentate de dobânzi și penalități de întârziere, se individualizează prin procese-verbale de constatare a accesoriilor, care reprezintă titluri de creanță, prevederile alin. (2)-(6) aplicându-se în mod corespunzător.

(9) În procedura insolvenței, înscrierea creanței bugetare la masa credală a debitorului se efectuează de către DAJ.

(10) Creanțele bugetare principale și accesorii se înregistrează în contabilitatea DAJ și se recuperează în conturile indicate în titlurile de creanță.

(11) Sumele recuperate de către organele fiscale competente subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală se virează în conturile indicate în titlul executoriu întocmit de către DAJ, în conformitate cu prevederile art. 257 alin. (6) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14. — Prezenta hotărâre intră în vigoare în prima zi lucrătoare după data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 15. — Anexele nr. 1-6 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,
Tánczos Barna
Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Florin-Ionuț Barbu
p. Ministrul afacerilor externe,
Alexandru-Luca Niculescu,
secretar de stat

Direcția pentru Agricultură Județeană/a Municipiului București	Modalitate de depunere*		
Nr. și dată cerere	Personal ☐	Poștă ☐	Format electronic ☐
Numele, prenumele și semnătura funcționarului Direcției pentru Agricultură Județene/a Municipiului București care primește cererea			

CERERE DE ÎNSCRIERE

În Programul de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița,

(model)

Către Direcția pentru Agricultură Județeană/a Municipiului București

Subscrisa:

Persoana juridică/PFA/II/IF/Societate agricolă, constituită potrivit prevederilor Legii nr. 36/1991, cu modificările și completările ulterioare, cu sediul în localitatea, județul, înregistrată la registrul comerțului cu nr., CUI/CIF, cod CAEN, deținătoare a codului de exploatare ANSVSA RO....., cont bancar deschis la, reprezentată de, cu CNP, în calitate de

solicit înregistrarea în Registrul unic pentru accesarea Programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița potrivit art. 8 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 401/2025 privind instituirea unei scheme de ajutor *de minimis* pentru susținerea crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița pentru anul 2025 și depun următoarele documente:

.....
.....
.....

Solicit acordarea unui ajutor *de minimis* în valoare de, cunoscând prevederile art. 4 alin. (2) lit. h) și ale art. 10 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 401/2025.

Declarații:

a) declar că în anul dețin în exploatarea cu cod ANSVSA un număr de scroafe și estimez că voi livra spre comercializare un număr de produși din rasele Bazna și/sau Mangalița cu greutatea de minimum 8 kg/cap;

b) declar că am luat cunoștință de condițiile de eligibilitate pe care mă oblig să le îndeplinesc în vederea încasării sprijinului financiar solicitat;

c) declar că în ultimii 3 ani am/nu am beneficiat de ajutoare *de minimis* în temeiul prevederilor art. 8 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 401/2025, în oricare dintre formele de organizare conform art. 4 alin. (1) din aceeași hotărâre, după cum urmează:
se înscrie:

actul normativ suma

actul normativ suma

d) declar că în ultimii 3 ani am/nu am beneficiat ajutoare *de minimis* în oricare din formele de organizare conform art. 4 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 401/2025, de alte ajutoare *de minimis* în baza Regulamentului (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*, respectiv a Regulamentului (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii, după cum urmează:

suma

suma

e) declar că sumele primite conform celor înscrise la lit. c) și d) și sumele solicitate în baza prezentei hotărâri depășesc/nu depășesc valoarea totală de 300.000 euro;

f) mă angajez să furnizez orice document justificativ care îmi va fi solicitat și să mă supun oricărui control;

g) sunt de acord ca datele din cerere să fie introduse în baza de date, procesate și verificate în vederea calculării plății și transmise autorităților responsabile în vederea elaborării de studii statistice și de evaluări economice. Sunt de acord ca direcția pentru agricultură județeană (DAJ) să prelucreze datele mele cu caracter personal în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

h) cunoscând că falsul în declarații se pedepsește conform art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, declar că datele înscrise în formularul de cerere și în documentele anexate sunt reale, corecte, complete și perfect valabile;

* Se va bifa căsuța corespunzătoare metodei de depunere. Funcționarul care primește cererea de solicitare a ajutorului *de minimis* va semna numai în cazul depunerii „personal”.

i) sunt de acord ca, în situația în care valoarea totală a sprijinului financiar depășește bugetul maxim prevăzut la art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 401/2025, să fie aplicat coeficientul de reducere calculat de Direcția generală buget finanțe și fonduri europene din cadrul MADR, conform prevederilor art. 10 alin. (3) din aceeași hotărâre.

NOTĂ:

Se înscriu toate documentele depuse, indicându-se distinct tipul documentului, numărul și data acestuia.

Documentele depuse în copie se certifică de către solicitant prin înscrierea sintagmei „conform cu originalul”, însoțită prin datare și semnare.

Lista animalelor înscrise în registrul genealogic, secțiunea principală:

Codul de exploatare/Rasa/Numărul de identificare (crotalie)

Solicitant

Verificat reprezentant DAJ,

.....

Aprobat director executiv DAJ,

.....

ANEXA Nr. 2

Vizat

Nr. /data

Oficiul pentru Zootehnie al Județului

ADEVÉRINȚĂ

Prin prezenta adeverință, Asociația, CUI/CIF, adresa: localitatea, str. nr., județul, acreditată pentru înființarea și menținerea registrului genealogic al rasei, specia, cu Acreditarea nr. din data, emisă de către Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. dr. G.K. Constantinescu”, adevărește că proprietarul animalelor: numele, prenumele, adresa: localitatea, str. nr., județul, deține un efectiv de capete scroafe /capete scrofițe din rasele Bazna și/sau Mangalița, înscrise în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală, în exploatarea cu codul ANSVSA, detaliat pe crotalii, astfel:

Exploatarea nr. 1

Nr. crt.	Cod exploatare	Rasa	Nr. de identificare scroafă (crotalie)	Nr. de identificare scrofiță introdusă în efectiv în perioada (crotalie)
1.				
2.				
...				

Exploatarea nr. 2

Nr. crt.	Cod exploatare	Rasa	Nr. de identificare scroafă (crotalie)	Nr. de identificare scrofiță introdusă în efectiv în perioada (crotalie)
1.				
2.				
...				

Prezenta adeverință se eliberează pentru a se depune la Direcția pentru Agricultură Județeană, ca document aferent Cererii de înscriere în program nr. din data de

Președintele asociației,

.....

(numele și prenumele)

Ștampila

REGISTRUL UNIC
pentru accesarea Programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița
 (model)

Nr. crt.	Număr cerere de înscriere în program	Denumirea beneficiarului și codul de exploatare	Județul	Rasa	Număr de identificare (crotalie) al scroafelor cu certificat de origine	Număr de identificare (crotalie) al produșilor livrați în program	Număr de identificare (crotalie) al scroafelor cu certificat de origine ieșite din efectiv în perioada	Număr de identificare (crotalie) al scroafelor și/sau scrofițelor cu certificat de origine introduse în efectiv în perioada
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

Director executiv,

.....
 (numele, prenumele, semnătura și ștampila)

Întocmit

.....
 (numele, prenumele, funcția și semnătura)

ANEXA Nr. 4

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Direcția pentru Agricultură Județeană/a Municipiului București

CERERE DE PLATĂ

(model)

Denumirea solicitantului, CUI/CIF, cu sediul social în localitatea, deținător al exploatareii cu cod ANSVSA RO, reprezentată legal de, legitimat cu C.I. nr., seria, cu domiciliul în județul, localitatea, strada nr., cu cont bancar, deschis la, crescător de porci din rasele Bazna și/sau Mangalița, solicit sprijin financiar în sumă de, aferentă numărului de scroafe deținute și înscrise în program de la care s-au obținut produșii livrați în program.

Nr. crt.	Nr. de identificare scroafe	Nr. de produși livrați, aferent nr. de identificare scroafă	Document de livrare	Greutatea/cap/produs	Nr. de scroafe eligibile	Cuantum lei/cap scroafă	Sumă solicitată lei (nr. de scroafe eligibile X cuantum)
1.						2.300	
2.							
						x	

Anexez la prezenta cerere următoarele documente în copie:

a) facturile emise conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 120/2021 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și factura electronică în România, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea, eliberarea cărții de identitate a vehiculului și certificarea autenticității vehiculelor rutiere în vederea introducerii pe piață, punerii la dispoziție pe piață, înmatriculării și înregistrării în România, precum și supravegherea pieței pentru acestea, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 139/2022, cu modificările și completările ulterioare, rapoartele fiscale de închidere zilnică din care rezultă datele de identificare ale cumpărătorului și numărul de animale comercializate;

b) avizul de însoțire din care rezultă numărul de produși comercializați, greutatea pe cap de animal comercializat și adresa exploatareii cumpărătorului;

c) documentul de mișcare animale vii reglementat de legislația sanitar-veterinară în vigoare;

d) certificatul sanitar-veterinar pentru produșii comercializați;

e) registrul de monte și fătări din care rezultă produșii livrați spre comercializare.

Numele și prenumele reprezentantului legal

.....

Data

.....

Semnătura

.....

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Direcția pentru Agricultură Județeană/a Municipiului București

Bun de plată pentru suma de lei

Director executiv,

.....

(numele, prenumele, semnătura și ștampila)

CENTRALIZATOR**cu beneficiarii eligibili și sumele aferente ajutorului de *minimis* care urmează să fie acordate crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița, pentru anul 2025**

Nr. crt.	Denumirea beneficiarului	Datele de identificare CUI/CIF	Nr. de identificare scroafe	Nr. de produși livrați, aferent nr. de identificare scroafă	Document de livrare	Greutatea/cap/produs	Nr. de scroafe eligibile	Cuantum lei/cap scroafă	Sumă aprobată lei (nr. de scroafe eligibile X cuantum)
1.								2.300	
2.									
TOTAL									

„Certificat din punctul de vedere al realității, regularității și legalității datelor”

Verificat

.....

(numele, prenumele, semnătura)

Întocmit

.....

(numele, prenumele, funcția)

ANEXA Nr. 6

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Se aprobă.

Ordonator principal de credite,

.....

SITUAȚIE CENTRALIZATOARE

Nr. crt.	Județul	Suma totală aprobată (lei)
(0)	(1)	(2)
1.		
2.		
3.		
TOTAL		

Direcția generală buget finanțe și fonduri europene

Director general,

.....

(semnătura și ștampila)

ORDIN

pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 7/2024
privind aprobarea componenței nominale a Comisiei de verificare a cererilor
pentru emiterea acordului pentru punerea în liberă circulație și utilizarea în/pe teritoriul României
a produselor agricole cu origine din Ucraina

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 254.459 din 14.04.2025 al Direcției generale politici în industrie alimentară și comerț,

luând în considerare prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 2/2024 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de verificare a cererilor pentru emiterea acordului pentru punerea în liberă circulație și utilizarea în/pe teritoriul României a produselor agricole cu origine din Ucraina, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor:

- art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2023 privind instituirea unui mecanism de consultare și reacție coordonată în contextul implementării sistemului de autorizare la export introdus de Ucraina pentru produsele agricole, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului National Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

- Art. I.** — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 7/2024 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei de verificare a cererilor pentru emiterea acordului pentru punerea în liberă circulație și utilizarea în/pe teritoriul României a produselor agricole cu origine din Ucraina, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din
- 12 ianuarie 2024, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.
- Art. II.** — Direcția generală politici în industria alimentară și comerț asigură distribuirea prezentului ordin tuturor persoanelor nominalizate în anexă.
- Art. III.** — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Violeta Mușat,
secretar de stat

București, 16 aprilie 2025.
Nr. 150.

ANEXĂ
(Anexa la Ordinul nr. 7/2024)

COMPONENȚA NOMINALĂ

a Comisiei de verificare a cererilor pentru emiterea acordului pentru punerea în liberă circulație
și utilizarea în/pe teritoriul României a produselor agricole cu origine din Ucraina

Membrii titulari

1.	Zoltán-József Mihály	Președinte, reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale
2.	Vaideanu Ioan	Membru, reprezentant al Agenției Naționale de Administrare Fiscală
3.	Ivan Lucica	Membru, reprezentant al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor
4.	Lăscăteu Steluța-Marlena	Membru, reprezentant al Autorității Vamale Române
5.	Berezintu Natalia	Membru, reprezentant al Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului

Membrii supleanți

1.	Violeta Mușat	reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale
2.	Vlaicu Iulian	reprezentant al Agenției Naționale de Administrare Fiscală
3.	Cean Iuliu	reprezentant al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor
4.	Sobu Crenguța	reprezentant al Autorității Vamale Române
5.	Costea Alina	reprezentant al Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului

Secretariat

Petre Larisa Elena, reprezentant al Direcției generale politici în industria alimentară și comerț, secretar

Supleanți:

1. Peligrad Ioan Corneliu, reprezentant al Direcției generale politici în industria alimentară și comerț
2. Novac Iulian, reprezentant al Direcției generale politici agricole

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 595 din 20 februarie 2025

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
Nr. 3.768 din 11 aprilie 2025

O R D I N**privind completarea anexei la Ordinul ministrului sănătății
și al ministrului educației nr. 3.393/6.495/2023****pentru aprobarea Metodologiei de desfășurare a probelor examenului de obținere a titlului de
medic, medic stomatolog și farmacist specialist**

Văzând Referatul de aprobare nr. 595R din 20.02.2025 al Direcției reglementare și formare profesională medicală din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile art. 15 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății și ministrul educației și cercetării emit următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului sănătății și al ministrului educației nr. 3.393/6.495/2023 pentru aprobarea Metodologiei de desfășurare a probelor examenului de obținere a titlului de medic, medic stomatolog și farmacist specialist, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 915 din 10 octombrie 2023, se completează după cum urmează:

— **După articolul 12 se introduce un nou articol, art. 12¹, cu următorul cuprins:**

„Art. 12¹. — (1) Pentru susținerea examenului de obținere a titlului de medic, medic stomatolog și farmacist specialist, rezidentul poate opta pentru oricare dintre centrele universitare în care a efectuat minimum 6 luni de pregătire din modulul de bază.

(2) În cazul în care, din motive obiective, într-un centru universitar nu se poate constitui comisie de examen sau comisie

de soluționare a contestațiilor, Ministerul Sănătății poate repartiza candidații aflați în această situație la o altă comisie de examen din cel mai apropiat centru universitar față de cel în care s-a efectuat pregătirea.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în situații temeinic justificate, ministrul sănătății poate aproba cererea unui candidat de a susține examenul de medic, medic stomatolog sau farmacist specialist într-un centru universitar, altul decât cel în care a efectuat minimum 6 luni din modulul de bază.”

Art. II. — Direcția reglementare și formare profesională medicală din Ministerul Sănătății va duce la îndeplinire dispozițiile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Adriana Pistol,
secretar de stat

Ministrul educației și cercetării,
Daniel-Ovidiu David

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 35

din 10 februarie 2025

Dosar nr. 2.253/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.253/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea

formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 5.130/3/2020.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, acestea formulând puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 3 octombrie 2024, în Dosarul nr. 5.130/3/2020, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Aplicarea art. 1 alin. (1) în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (3) și (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, avându-se în vedere și modificările legislative survenite în timp conform Hotărârii Guvernului nr. S-639/2008, respectiv dacă diurna reglementată de dispozițiile art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 are drept corespondent, pentru misiunea Kosovo EULEX, diurna de risc sau risk allowance sau aceasta se suprapune cu dreptul prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (3) și (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

8. *Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român (Legea nr. 42/2004)*

„Art. 2. — Misiunile la care pot participa forțele armate în afara teritoriului statului român sunt: a) de apărare colectivă; b) în sprijinul păcii; c) de asistență umanitară; d) tip coaliție; (...)”.

9. *Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004)*

„Art. 1. — (1) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 2 lit. b) și c) din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, beneficiază de diurnă în valută, care nu include cheltuieli de hrană, calculată în baza ordinului de numire în funcție, de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară, după executarea misiunii, astfel:

a) ofițerii — 40 de dolari SUA/zi/persoană;

b) alte categorii de personal — 35 de dolari SUA/zi/persoană.

(...)

(2) În raport cu gradul de risc al misiunilor existente în zona de desfășurare a operațiilor, ministrul apărării naționale poate aproba majorarea cu până la 100% a valorii diurnei prevăzute la alin. (1).

(3) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 2 lit. a) și d) din Legea nr. 42/2004, în zonele de operații, beneficiază de diurna prevăzută la alin. (1) majorată cu 100%.

(4) Personalul care execută controale, recunoașteri sau alte misiuni cu caracter temporar în zonele de operații, în funcție de tipul misiunii, beneficiază, pe timpul cât își desfășoară activitatea în aceste zone, de aceleași drepturi de diurnă ca și personalul prevăzut la alin. (1)-(3). (...)”

10. *Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român* (Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008)

„Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatele (1), (3) și (4) ale articolului 1 se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 2 lit. a)-d) din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, beneficiază de diurnă în valută, care nu include cheltuieli de hrană, calculată în baza ordinului de numire sau de detașare în funcție, de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară după executarea misiunii, astfel:

- a) ofițerii — 45 de euro/zi/persoană;
- b) alte categorii de personal — 35 de euro/zi/persoană.

(...)

(3) Personalul prevăzut la alin. (1), care nu poate fi tratat în unități sanitare din teatrul de operații, inclusiv însoțitorii acestuia, beneficiază, pe perioada evacuării și tratamentului în spitale din străinătate, de drepturile de diurnă stabilite pentru misiune.

(4) Personalul care execută controale, recunoașteri sau alte misiuni cu caracter temporar în zonele de operații, în funcție de tipul misiunii, beneficiază, pe timpul cât își desfășoară activitatea în aceste zone, de aceleași drepturi de diurnă ca și personalul prevăzut la alin. (1) și (2). Demnitarilor beneficiază de aceleași drepturi de diurnă ca și ofițerii.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal cu nr. 5.130/3/2020, reclamantul a solicitat obligarea pârâților Inspectoratul General al Jandarmeriei Române și Brigada Specială de Intervenție a Jandarmeriei Române la plata diurnei în valută prevăzute de art. 1 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

12. Prin Sentința civilă nr. 3.481 din 31 iulie 2020, Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a admis în parte acțiunea și a obligat pârâta Brigada Specială de Intervenție a Jandarmeriei Române la plata diurnei în valută prevăzute de art. 1 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, la care se adaugă dobânda legală, calculată de la data scadenței și până la data achitării integrale a debitului; a respins acțiunea formulată în contradictoriu cu pârâțul Inspectoratul General al Jandarmeriei Române pentru lipsa calității procesuale pasive a acestui pârât.

13. Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut că suma plătită reclamantului pentru misiunea EULEX reprezintă o indemnizație

distinctă de „diurna în valută” reglementată de art. 1 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

14. Împotriva acestei sentințe, pârâta Brigada Specială de Intervenție a Jandarmeriei Române a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea căii de atac, casarea hotărârii atacate și, în urma rejudecării, respingerea acțiunii.

15. În motivarea căii de atac, recurenta a susținut că diurna plătită reclamantului de către statul român a fost în cuantum de 35 USD/zi pentru prima misiune (UNMIK Kosovo), iar pentru a doua misiune (EULEX Kosovo) diurna plătită de către partenerul extern EULEX a fost în cuantum de 105 euro/zi.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

16. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

17. În acest sens a arătat că litigiul se află în faza procesuală a recursului, iar de lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, având în vedere că prima instanță a reținut că sunt aplicabile prevederile art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, respectiv că recurenta datorează intimatului contravaloarea diurnei în valută inclusiv pentru perioada 21 mai 2009-8 decembrie 2009, pentru misiunea Uniunii Europene de sprijinire a supremației legii în Kosovo (EULEX).

18. A mai reținut că este îndeplinită și ultima condiție de admisibilitate dat fiind că instanța supremă nu a statuat asupra chestiunii de drept invocate și aceasta nici nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Recurenta-pârâta Brigada Specială de Intervenție a Jandarmeriei Române și intimatul-pârât Inspectoratul General al Jandarmeriei Române au apreciat că diurna de risc sau risk allowance corespunde dreptului reglementat de art. 1 alin. (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

20. Intimatul-reclamant a apreciat că pentru misiunea Uniunii Europene de sprijinire a supremației legii în Kosovo (EULEX) a beneficiat numai de „daily allowance”, nu și de hardship allowance și risk allowance, astfel cum acestea sunt descrise prin Acordul încheiat pentru desfășurarea acestei misiuni, iar sintagma „per diem/daily allowance” a fost lămurită prin Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, fiind asimilată indemnizației de subzistență.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

21. Completul de judecată din cadrul instanței de trimitere a apreciat că, în măsura în care anumite sume au fost achitate reclamantului, indiferent de denumirea acestora (diurnă și/sau indemnizație) și fără a fi menționat scopul plății sau temeiul legal reprezentat de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, acestea nu pot fi considerate ca fiind acordate pentru riscul generat de participarea la anumite misiuni în această perioadă.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

22. Din răspunsurile transmise de către instanțele consultate au rezultat două opinii.

23. Astfel, într-o opinie majoritară s-a apreciat că diurna reglementată de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 are drept corespondent indemnizația „risk allowance” pentru misiunea Kosovo EULEX.

24. S-a argumentat că indemnizația „risk allowance” are ca scop compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care a fost supus participantul la misiunea din afara teritoriului țării, acesta fiind similar scopului diurnei prevăzute de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

25. Într-o *a doua opinie, minoritară*, s-a apreciat că sumele plătite pentru misiunea Kosovo EULEX reprezintă o indemnizație distinctă de diurna reglementată de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

26. S-a argumentat că indemnizația de risc „risk allowance” nu are ca scop compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care a fost supus participantul la misiunea din afara teritoriului țării.

27. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

28. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului de constituționalitate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

29. Prin Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 27 septembrie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, în sensul de a se stabili dacă drepturile bănești reglementate de aceste prevederi (diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere) trebuie acordate de statul român necondiționat de plata aceluiași drepturi de către organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea, chiar și sub o altă denumire și într-un alt quantum, dar în același scop.”

30. Prin Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 30 ianuarie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis sesizarea și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană, cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, scopul diurnei este compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații.”

31. Prin Decizia nr. 107 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 4 februarie 2025, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibile, sesizările conexe în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunile de drept referitoare la: „acordarea drepturilor bănești prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008; modalitatea de determinare a începutului curgerii prescripției cu privire la aceste drepturi; dacă, în contextul în care drepturile pretinse prin aceste acțiuni au fost prevăzute într-un act normativ nepublicat în Monitorul Oficial al României, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, dispozițiile art. 3 și 7 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extintivă se raportează doar la un moment obiectiv, reprezentat de data nașterii dreptului de creanță, sau au în

componența lor și un element subiectiv care presupune determinarea momentului la care titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască nașterea dreptului reclamat, similar cu reglementarea art. 2.523 din Codul civil.”

X. Raportul asupra chestiunii de drept

32. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

33. Prezenta sesizare a fost formulată pe temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

34. Deși prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 au caracter derogator și se aplică cu prioritate în raport cu dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă, ce reprezintă dreptul comun în materie, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, cu toate acestea, în privința aspectelor ce nu sunt în mod expres reglementate, continuă să se aplice dreptul comun, art. 4 din ordonanța în discuție stabilind în mod explicit că dispozițiile ordonanței de urgență se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.

35. Din coroborarea dispozițiilor relevante cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 cu cele ale Codului de procedură civilă rezultă că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții de admisibilitate: a) existența unei cauze dintre cele prevăzute limitativ la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze; b) cauza să fie în curs de judecată, în primă instanță sau în calea de atac; c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei; d) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

36. Prima condiție este îndeplinită, întrucât cauza în care a fost formulată prezenta sesizare are ca obiect drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, încadrându-se în domeniul de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024. Este întrunită și cea de-a doua cerință de admisibilitate, întrucât cauza se află pe rolul Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, iar această instanță este investită cu soluționarea recursului declarat împotriva sentinței pronunțate în primă instanță.

37. Celelalte condiții de admisibilitate decurg din existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de trimitere, respectiv lipsa unei dezlegări a acesteia într-un mecanism de unificare jurisprudențială ori a unui recurs în interesul legii în curs de soluționare care să aibă ca obiect aceeași chestiune de drept.

38. Așadar, pentru ca aceste condiții de admisibilitate să fie întrunite, este necesară existența unei chestiuni de drept veritabile.

39. În legătură cu acest din urmă aspect, se observă că art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 coincide în conținut cu art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât nu instituie vreo derogare de la dreptul comun.

40. Prin urmare, față de norma de trimitere de la art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 care prevede aplicarea în completare a dispozițiilor Codului de procedură civilă, se constată că și în cazul mecanismului instituit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 este pe deplin operantă noțiunea autonomă de „chestiune de drept”, a cărei semnificație a fost conturată în jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura reglementată de art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

41. Astfel, chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să fie veritabilă, în sensul că întrebarea adresată instanței supreme trebuie să vizeze o problemă de drept reală, care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

42. Mai mult decât atât, expunerea de motive din preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 evocă nevoia clarificării, încă dintr-o fază incipientă (cea a judecării cauzelor în fond), a unor „chestiuni dificile de drept”, ceea ce consolidează concluzia necesității existenței unei chestiuni de drept veritabile, a cărei lămurire reclamă intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a acestora și înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor deduse judecătii.

43. În consecință, nu orice chestiune dedusă judecătii instanței de trimitere poate face obiectul unei sesizări formulate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, iar completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac are obligația, prevăzută în mod expres la art. 2 alin. (1) din același act normativ, de a verifica și constata dacă sunt întrunite toate condițiile de admisibilitate pentru sesizarea instanței supreme, printre care figurează și cea a existenței unei chestiuni de drept veritabile.

44. În absența definirii în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 ori al art. 519 din Codul de procedură civilă a noțiunii de „chestiune de drept dificilă”, această cerință este supusă unei evaluări în concret, din partea instanței supreme, raportat la elementele care legitimează, în aprecierea instanțelor de trimitere, declanșarea mecanismului pronunțării hotărârii prealabile, ținând seama și de scopul edictării actului normativ pe care se întemeiază sesizarea, precum și de necesitatea asigurării unei practici unitare, coerente și previzibile.

45. Rămân astfel valabile cazurile conturate în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în care s-a statuat că nu se verifică condiția dificultății chestiunii de drept, cum ar fi: a) claritatea normei, când aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate; b) când se solicită instanței supreme determinarea chiar a normei juridice aplicabile unui raport juridic, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată; c) când chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită și-a clarificat înțelesul în practica judiciară, din hotărârile cercetate rezultând că normele de drept în discuție au primit aceeași interpretare; d) când pe calea hotărârii prealabile se solicită completarea legii; e) când se solicită lămurirea unor aspecte ce se regăsesc tranșate în jurisprudența constantă și clară a Curții de Justiție a Uniunii Europene, a Curții Europene a Drepturilor Omului, a Curții Constituționale ori a Înaltei Curți de Casație și Justiție; f) când există dezlegări anterioare date de instanța supremă prin hotărâri obligatorii în materia vizată de chestiunea de drept enunțată de instanța de trimitere, ce pot oferi repere concrete de interpretare, utile în soluționarea cauzelor, prin aplicarea în fiecare caz particular, în funcție de specificul speței.

46. Prin raportare la aceste exigențe, se constată că prezenta sesizare nu întrunește condiția de admisibilitate referitoare la existența unei chestiuni de drept care să fie reală, generată de nevoia lămuririi sensului și înțelesului unei norme de drept imperfecte, lacunare sau neclare, apte să devină sursă a unor interpretări divergente și, pe cale de consecință, a unei jurisprudențe neunitare, date fiind argumentele care succedă.

47. Astfel, trebuie reamintit că, în procedura hotărârii prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie

atributului fundamental al instanțelor, de interpretare și aplicare a legii, ci se limitează la a facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori dificultăților interpretării unor texte de lege, în scopul asigurării unor dezlegări jurisdicționale adecvate și unitare, aspect statuat în mod constant în jurisprudența instanței supreme.

48. Plecând de la această premisă, se constată că, în esență, chestiunea de drept ce formează obiectul prezentei sesizări vizează aplicarea art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (3) și (4) din același act normativ (anterior modificării prin Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008), respectiv în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (4) din aceeași hotărâre a Guvernului (după modificarea prin Hotărârea Guvernului nr. S-639/2008). Mai exact, instanța de trimitere solicită să se lămurească aspectul dacă dreptul la diurnă reglementat de art. 1 alin. (3) și (4), respectiv art. 1 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, după distincțiile anterior arătate, are aceeași natură juridică precum cel reglementat de art. 1 alin. (1) din același act normativ.

49. În prezenta cauză, titularul sesizării face trimitere la interpretarea unor dispoziții care nu comportă o reală și serioasă dificultate, de natură a fi dedusă dezlegării în cadrul procedurii hotărârii prealabile, fiind necesară realizarea unui simplu raționament judiciar, prin analiza sistematică, gramaticală și logică a reglementărilor apreciate ca fiind relevante în cauză, a căror interpretare formează obiectul sesizării, precum și a principiilor care guvernează aplicarea legii în timp.

50. Totodată, se constată că instanța supremă a statuat anterior, în mecanismele de unificare a practicii judiciare, cu privire la natura și regimul juridic al dreptului la diurnă, reglementat prin art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

51. În cazul dreptului la diurnă reglementat prin art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, corelarea dezlegărilor anterioare date unor chestiuni de drept prin mecanismul recursului în interesul legii sau al hotărârii prealabile nu prezintă vreo dificultate, presupunând un demers facil de identificare a deciziilor relevante și de aplicare corespunzătoare a acestora în circumstanțele particulare ale cauzei.

52. Astfel, prin Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană, convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, scopul diurne este compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații.” În ceea ce privește dreptul la diurnă în discuție, respectiv scopul acordării acestui drept, natura lui juridică, categoriile de personal care pot beneficia de această diurnă, relevante pentru situația de fapt din cauza în care a fost formulată sesizarea de față sunt considerentele de la paragrafele 67-73 și 82-93 din decizia anterior menționată.

53. De altfel, din paragraful 93 al Deciziei nr. 24 din 14 noiembrie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii rezultă cu evidență că statuările din această decizie au în vedere dreptul la diurnă reglementat de art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru toți beneficiarii săi identificați în acest articol.

54. Suplimentar considerentelor desprinse din jurisprudența obligatorie a instanței supreme, mai trebuie subliniat că interpretarea unei norme juridice se realizează prin corelarea ei

cu alte dispoziții legale și principii generale de drept care sunt contemporane prevederilor legale ce se impune a fi interpretată și aplicată într-un litigiu concret, presupunând o abordare gramaticală, logică, sistematică, teleologică și istorică.

55. Niciuna dintre regulile de interpretare evidențiate nu permite atribuirea unui alt înțeles conținutului clar și neîndoelnic al dispozițiilor legale supuse interpretării, nefiind admisibil ca unei noțiuni normative cu un conținut formal identic să i se atribuie un sens diferit în cuprinsul aceluiași temei legal, fiind evident că noțiunea de diurnă din tot cuprinsul art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 are același înțeles.

56. Cu privire la posibilitatea plății de către autoritățile naționale a diurnei prevăzute de art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 în condițiile în care un drept de aceeași natură a fost achitat de către organizațiile internaționale care au stabilit și coordonat misiunea externă, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de a statuat prin Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021, relevante fiind paragrafele 73-75 din această decizie.

57. Deși sesizarea soluționată prin Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021 a fost respinsă ca inadmisibilă, astfel cum s-a stabilit în jurisprudența din mecanismele de unificare a practicii judiciare, decizia „beneficiază, ca orice act jurisdicțional, de efectul autorității de lucru judecat atașat considerentelor care sprijină și explicitează soluția inadmisibilității sesizării” (Decizia nr. 2 din 8 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 5 aprilie 2021, paragraful 39).

58. În fine, în ce privește dilema instanței de trimitere referitoare la faptul dacă diurna reglementată de dispozițiile art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 are drept corespondent, pentru misiunea Kosovo EULEX, diurna de risc sau risk allowance, trebuie reamintit că scopul procedurii hotărârii prealabile este acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu consecința prevenirii sau sistării divergențelor jurisprudențiale în fază incipientă, în cadrul acestui mecanism nefiind posibilă o examinare exhaustivă a tuturor drepturilor prevăzute pentru personalul participant. În consecință, revine instanțelor de judecată, în considerarea situațiilor de fapt particulare din fiecare litigiu, să stabilească eventuala corespondență dintre aceste drepturi și cele din legislația națională, în raport cu conținutul acestora, cu scopul pentru care au fost prevăzute, în funcție de tipul misiunii și de alte elemente de natură a contura natura juridică a acestor drepturi.

59. Prin urmare, întrebarea adresată instanței supreme nu relevă o chestiune de drept veritabilă, concluzie dedusă atât din conținutul normativ clar al dispozițiilor vizate de sesizare, cât și din existența unor dezlegări anterioare date de instanța supremă prin hotărâri obligatorii în materia vizată de normele invocate de instanța de trimitere, ce pot oferi repere concrete de interpretare, utile în soluționarea cauzei deduse judecătii. Având în vedere că prezenta sesizare este inadmisibilă, nu se mai impune examinarea celorlalte condiții de admisibilitate.

60. Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 521 din Codul de procedură civilă și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 5.130/3/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Aplicarea art. 1 alin. (1) în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (3) și (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, avându-se în vedere și modificările legislative survenite în timp conform Hotărârii Guvernului nr. S-639/2008, respectiv dacă diurna reglementată de dispozițiile art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 are drept corespondent, pentru misiunea Kosovo EULEX, diurna de risc sau risk allowance sau aceasta se suprapune cu dreptul prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (3) și (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 10 februarie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

